

EL DEFENSOR DEL LECTOR

Josep Rovirosa

La mort de l'Asunta

El tractament informatiu que alguns mitjans han donat a la mort a Santiago de Compostel·la de la nena Asunta Bastera ha encès les alarmes del periodisme d'aquest país. Diversos col·lectius professionals han obert un debat per mirar d'eradicar el sensacionalisme. I encara que les solucions que proposen no són coincidents, el diagnòstic és el mateix. La informació no contrastada i l'especulació morbosa no tenen cabuda en el periodisme i, a més, deterioren la imatge social, ja malparada, dels professionals.

Xosé Manuel Pereiro, president del *Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia* (CPXG), deia fa uns dies que "ningú no pot acusar de delictes sense proves i no es pot posar en qüestió la presumpció d'innocència". Dimarts passat, el *Sindicat de Xornalistas de Galicia* (SXG) denunciava que "hi ha una visió negativa sobre el periodisme" i remarcava que "són situacions com aquestes que contribueixen a desprestigiar amb força la nostra professió." I la professora de Filologia als estudis de Periodisme de Santiago, Carme Hermida, llançava la tovallola i demanava el trasllat a una altra facultat perquè "personalment i professionalment no tinc forces per invertir-les en la formació de persones que saps que es convertiran en éssers morboses, manipuladors, mentiders, menyspreadors, arrogants i irreflexius".

Què havia passat? El crític de *La Vanguardia* Fernando de Felipe ho explicava en la seva crítica del dia 3: "El tractament de

l'escabros assassinat va resultar tan gratuït com indigne, tant en la seva forma sensacionalista com en el seu fons morbós". De Felipe es referia a dos programes d'Antena 3 i Telecinco propis d'"un país tan aficionat a la xafarderia i al ploranerisme de saló". Però el CPXG i el SXG ampliaven la crítica a altres mitjans

**Enfront del
sensacionalisme
d'alguns mitjans, els que
vetllen per l'ètica del
periodisme demanen o
autoregulació o sancions**

que, a Galícia o a fora, han anat més enllà del que és la informació.

No es pot generalitzar el diagnòstic, però tampoc no és fàcil la solució. El president del CPXG, Manuel Pereiro, reclama una solució com la que va adoptar recentment el Regne Unit, després de l'escàndol del diari *News of the World*: un organisme regulador, amb capacitat sancionadora. Des d'aquí, el Consell de la Informació de Catalunya (CIC) confia més en l'autoregulació. En una nota enviada després de la mort de la nena Asunta, el CIC ressalta que "l'autoregulació inclou la màxima llibertat d'expressió i responsabilitat" i recorda que "d'acord amb aquesta responsabilitat els professionals han de tenir en compte els principis ètics i els valors de la professió, a l'hora de treballar".

Només una lectora, que prefereix guardar la seva identitat, s'ha adreçat a aquest Defensor per la informació de la que parlem. Es queixa que *La Vanguardia* hagi destacat que Rosario Porto, la mare d'Asunta, estigui diagnosticada de lupus, perquè "d'alguna manera estigmatitza tots els qui patim aquesta malaltia". Encara que la dada no caigui en el sensacionalisme, és comprensible la inquietud de la lectora. En l'autoregulació que proposa el CIC, el Defensor del Lector és una baula important. Ajuda a mantenir la consciència crítica i permet als lectors denunciar les línies vermelles que el diari hagi traspassat. I tal com va escriure fa anys el professor nord-americà Robert Schmuhl "treure a fora la roba bruta mai no és agradable però, en periodisme, pot reduir l'arrogància i fomentar una responsabilitat més gran" (*Las responsabilidades del periodismo*, Mitre, 1985).●